



Útvar: Oddělení řízení fytosanitárních rizik Č. j.: UKZUZ 028403/2022
Vyřizuje: Ing. Petr Kroutil, Ph.D.
E-mail: petr.kroutil@ukzuz.cz
Telefon: +420 720 998 793
Adresa: Ztracená 1099/10, Praha 6, 16100 Datum: 18. 2. 2022

Nářízení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti šíření původce bakteriální hnědé hniloby (bakterie *Ralstonia solanacearum*) ze závlahové vody

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (dále jen „ÚKZÚZ“), jako věcně příslušný správní úřad podle § 72 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“),

nařizuje

podle § 76 odst. 2 věty druhé, § 76 odst. 2 písm. a) a § 76 odst. 1 písm. a) zákona, v návaznosti na článek 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin, v platném znění a článek 3, resp. přílohu II prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/2072, kterým se stanoví jednotné podmínky pro provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031, pokud jde o ochranná opatření proti škodlivým organismům rostlin a v souladu s § 5 odst. 2 vyhlášky č. 331/2004 Sb., o opatřeních k zabezpečení ochrany proti zavlékání a šíření původce bakteriální kroužkovitosti bramboru a původce bakteriální hnědé hniloby, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), níže uvedená mimořádná rostlinolékařská opatření proti šíření bakterie *Ralstonia solanacearum* (dále jen „bakterie“) závlahovou vodou.

Čl. 1

Vymezení úseků vodních toků, na které se vztahují mimořádná rostlinolékařská opatření

ÚKZÚZ vymezuje následující úseky vodních toků, na které se vztahují mimořádná rostlinolékařská opatření (dále také jen „vymezené úseky vodních toků“:

- a) řeka Labe – 500 m proti proudu od mostu mezi obcemi Valy a Mělice (okres Pardubice) až 500 m po proudu od něj;

souřadnice: 50.0321050N, 15.6237361E (začátek vymezeného úseku toku)

50.0341294N, 15.6101197E (konec vymezeného úseku toku)

- b) řeka Labe – 500 m proti proudu od mola v přístavišti v obci Srnojedy (okres Pardubice) až 500 m po proudu od něj;

souřadnice: 50.0423953N, 15.7073833E (začátek vymezeného úseku toku)

50.0407269N, 15.6939939E (konec vymezeného úseku toku)

- c) Opatovický kanál – úsek kanálu u obce Opatovice nad Labem (okres Pardubice) dlouhý 1,3 km s počátkem u řeky Labe poblíž MVE Březhrad (okres Hradec Králové).
souřadnice: 50.1627319N, 15.8088594E (začátek vymezeného úseku toku)
50.1551219N, 15.7959300E (konec vymezeného úseku toku)
- d) řeka Labe – 500 m proti proudu od nákladního mola v městě Lovosice (okres Litoměřice), v průmyslové zóně Prosmyky u sběrného dvora, až 500 m po proudu od něj;
souřadnice: 50.5219728N, 14.0993106E (začátek vymezeného úseku toku)
50.5170311N, 14.0878200E (konec vymezeného úseku toku)
- e) řeka Jevišovka – 500 m proti proudu od mostu v městě Hrušovany nad Jevišovkou (okres Znojmo) až 500 m po proudu od něj;
souřadnice: 48.8226200N, 16.3927194E (začátek vymezeného úseku toku)
48.8243458N, 16.4059689E (konec vymezeného úseku toku)
- f) odvodňovací kanál u řeky Jevišovky – ústí kanálu do řeky Jevišovky u města Hrušovany nad Jevišovkou (okres Znojmo) až všechna jeho ramena do vzdáleností 500 m od místa rozdělení kanálu na více ramen;
souřadnice: 48.8227367N, 16.3949011E (začátek vymezeného úseku toku)
48.8143594N, 16.3835497E; 48.8132431N, 16.3837053E; 48.8113567N, 16.3884689E; 48.8152911N, 16.3907383E (konce vymezeného úseku toku)

Pokud se při úředním průzkumu ÚKZÚZ prokáže opakovaný výskyt bakterie v jiných úsecích vodních toků, vymezí ÚKZÚZ další úseky vodních toků, na které se budou vztahovat tato mimořádná rostlinolékařská opatření.

Čl. 2

Opatření ve vymezených úsecích vodních toků a na pozemcích zavlažovaných vodou z těchto úseků

- 1) Zákaz používání vody z vymezených úseků vodních toků k zavlažování porostů sadbových brambor.
- 2) Rostliny bramboru (včetně hlíz) pěstované pro nesadbové účely, rostliny rajčete (s výjimkou plodů určených k prodeji nebo ke zpracování) anebo rostliny lilku (s výjimkou plodů určených k prodeji nebo ke zpracování), zavlažované vodou odebíranou z úseků vodních toků vymezených v článku 1, pěstované právnickými anebo podnikajícími fyzickými osobami, které se při svém podnikání zabývají pěstováním těchto rostlin za účelem jejich uvádění na trh (dále jen „profesionální pěstitelé“), budou pokládány za pravděpodobně zamořené bakterií. Sklizené pravděpodobně zamořené hlízy brambor mohou být využity pouze za dodržení podmínek uvedených v článku 3.

Čl. 3

Způsob a podmínky pro nakládání s hlízami bramboru pravděpodobně zamořenými bakterií

Hlízy nesadbových brambor, pravděpodobně zamořené bakterií, se mohou:

- a) dodávat pouze do zpracovatelských podniků předem písemně oznámených místně příslušnému Oddělení terénní inspekce ÚKZÚZ příslušnými profesionálními pěstiteli

a následně jim potvrzených ÚKZÚZ; tito pěstitelé také oznamují příslušným zpracovatelským podnikům, že dodávané hlízy brambor jsou pravděpodobně zamořené bakterií, a to alespoň 14 kalendářních dní před uskutečněním první dodávky; v těchto zpracovatelských podnicích ÚKZÚZ provádí vzorkování a testování odpadních vod a kalů na přítomnost bakterie;

nebo

- b) balením upravit pro přímé dodání do místa spotřeby a použití bez přebalování jako konzumní brambory v místě písemně schváleném ÚKZÚZ na základě ověření, že v podniku funguje systém očisty a dezinfekce skladovacích prostor a odvozových vozidel a že podnik splňuje požadavky na zneškodňování odpadů¹;

nebo

- c) po zabalení v místě produkce přímo dodat (bez následného přebalování) do maloobchodní sítě k přímému prodeji konečným spotřebitelům.

Každé balení pravděpodobně zamořených hlíz musí být nejpozději v okamžiku jeho opuštění místa produkce nebo zpracování (včetně podniků kde budou hlízy čištěny, omyty nebo baleny) zřetelně označeno návěskou s nesmazatelným a čitelným textem uvádějícím, že hlízy nejsou určeny k sázení.

Čl. 4

Podmínky týkající se rostlin, objektů a předmětů podezřelých ze zamoření bakterií

Profesionální pěstitelé brambor, rajčat a lilku podezřelých ze zamoření bakterií a zpracovatelé brambor podezřelých ze zamoření bakterií (podniky, kam budou ke zpracování, včetně mytí a balení, dodány pravděpodobně zamořené hlízy) musí provádět očistu a dezinfekci objektů a předmětů, které přišly do kontaktu s rostlinným materiálem označeným za pravděpodobně zamořené bakterií, a to v souladu s přílohou 6 vyhlášky, kterými jsou:

- a) mechanická očištění objektů a předmětů a likvidace nečistot a zbytků; všechny pevné nečistoty, zbytky rostlin a hlíz se shromáždí (smetením, vysátím průmyslovým vysavačem, popřípadě vyfoukáním nepřístupných míst stroji a zařízení stlačeným vzduchem) a zavezou do skládky odpadu; pro bezpečnější likvidaci je vhodné materiál předem asanovat postupem uvedeným v písm. d), nebo jej před převrstvením zeminou prosypat chlorovým vápnem nebo páleným vápnem v množství 5 kg na 1 m³; způsob a místo likvidace musí být v souladu se zákonem o odpadech a musí je schválit ÚKZÚZ;
- b) mytí a dezinfekce objektů a předmětů: jakékoliv aplikaci dezinfekčního přípravku anebo prostředku musí předcházet důkladná mechanická očištění dezinfikovaných objektů a předmětů podle písmene a); následně se objekty, stroje a zařízení omyjí tlakovou vodou se saponátem, opláchnou čistou vodou a nechají oschnout; poté se dezinfikují dostupnými přípravky, které ÚKZÚZ schválil k použití proti původci hnědé hniloby, nebo dezinfekčními prostředky, použitými v souladu s etiketou, anebo technologickým postupem schváleným ÚKZÚZ;
- c) asanace předmětů horkou vodou a párou: provádí se máčením po dobu nejméně 30 minut při teplotě vody 65 °C nebo 15 minut při teplotě vody 80 °C; k asanaci horkou párou se

¹ Příloha 5 vyhlášky č. 331/2004 Sb., o opatřeních k zabezpečení ochrany proti zavlečení a šíření původce bakteriální krouzkovitosti bramboru a původce bakteriální hnědé hniloby, ve znění pozdějších předpisů.

používají stabilní nebo přenosné vyvíječe páry, teplota tlakové páry musí dosahovat nejméně 80 °C při době expozice nejméně 30 minut, při teplotě nad 100 °C lze dobu expozice snížit na 15 minut;

- d) dezinfekce zeminy a organických odpadů: provádí se propařením při teplotě 120 °C nebo opakovaným propařením při teplotě 70-80 °C, nebo varem v tekuté fázi s vodou.

Odpady ze zpracování hlíz bramboru podezřelých ze zamoření bakterií je možné alternativně vyvézt na nezemědělskou půdu nebo jako hnojivo na trvalé travní porosty v případě, že ÚKZÚZ posoudí, že nehrozí rozpoznatelné riziko rozšíření bakterie.

Čl. 5

Sankce

Za porušení povinností stanovených tímto nařízením může ÚKZÚZ uložit pokutu právníkům a podnikajícím fyzickým osobám podle ustanovení § 79h odst. 1 písm. a) nebo b) zákona do výše 6 000 000 Kč.

Čl. 6

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se Nařízení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti šíření původce bakteriální hnědé hniloby (bakterie *Ralstonia solanacearum*) ze závlahové vody, vydané pod č.j. UKZUZ 200297/2020 dne 27. 10. 2020.

Čl. 7

Účinnost

Toto nařízení ÚKZÚZ nabývá účinnosti počátkem patnáctého dne následujícího po dni jeho vyhlášení; za den jeho vyhlášení se považuje den jeho zveřejnění ve Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů.

Ing. Daniel Jurečka
ředitel ÚKZÚZ